

PREDSJEDNIŠTVO MEĐUNARODNOG VIJEĆA FSR-A

PROJEKT TRAJNE FORMACIJE

MJESEČNA TEMA

OŽUJAK 2010 – GODINA I – Br. 3

I. DIO: MJESEČNA TEMA

Tema I-3: *Zavjetovanje u Franjevačkom svjetovnom redu*

fra Felice Cangelosi, OFM Cap: *Zavjetovanje u FSR-u: dar i obaveza* (br. 14-16)

Autor sažetka i komentara: Ewald Kreuzer, FSR

Br. 14. Sv. Franjo Asiški je “**Krista** učinio nadahniteljem i **središtem svoga života** s Bogom i s ljudima.” To je poticaj onima koji polažu zavjete u Franjevačkom svjetovnom redu da čine isto. Za svjetovne franjevce slijediti Krista i suobličavati se s Njime znači ostvariti obavezu zavjetovanja u opsluživanju Evandjelja na način svetoga Franje živeći do kraja sve što Evandjelje nalaže, sve do smrti, i na taj način se otvoriti obećanjima koje isto Evandjelje naviješta.

Za sv. Franju, Isus Krist je bio središte njegovog života. On je meditirao, ponovo i ponovo, njegov život, od njegovog rođenja u Betlehemu do njegove smrti na križu u Jeruzalemu. Evandjelje Isusa Krista je također izvor za našu radost, nadu i mir.

Br. 15. Evandeoski navještaj otvara se pozivom na obraćenje: “Ispunilo se vrijeme, približilo se kraljevstvo Božje! Obratite se i vjerujte evandjelju.” (Mk 1,15) Pokornička dimenzija nalazi se u srcu Evandjelja i bitna je u evandeoskom životu. Radi toga svjetovni franjevci, obećavši da će živjeti Evandjelje slijedeći svoju izvornu karizmu, obvezuju se živjeti **pokornički život**.

Naš poziv kao “braće i sestara od pokore” uključuje spremnost da uskladimo naše misli i djela s onima Isusa Krista. Znajući našu ljudsku slabost, ovo se obraćenje “danomice mora ostvarivati.” (Pravilo FSR-a 7)

Br. 16. Obrednik Franjevačkoga svjetovnog reda govori isključivo o “posvećenju koje se ima živjeti u svijetu” i o “volji da se živi u svijetu i za svijet” (*Obrednik FSR-a, Napomene 14a,d*). **Svjetovni stalež ili svjetovnost i svijet** su bitni da bi se shvatio specifičan identitet članova Franjevačkoga svjetovnog reda i njihova posebna zadaća koja proizlazi iz zavjetovanja. Svjetovnost prije svega označava egzistencijalnu i sociološku uvjetovanost: biti u svijetu kao ljudsko biće i u zajednici muškaraca i žena. Pod tim vidom, svjetovnost je dimenzija koja pripada ljudskoj egzistenciji i načinu odnošenja prema drugima; znači također biti u svim geografskim, povijesnim, kulturološkim i društvenim sredinama u kojima se osoba rodi i živi. Svjetovnost je prirodna, neovisna od slobodnog izbora pojedinca: svjetovnjak se rađa, ne postaje. Postoji međutim i teološka dimenzija svjetovnosti. S tog gledišta svjetovnost proizlazi iz prihvaćanja Božjeg zahvata u ljudsku povijest i izražava prepoznavanje svijeta (saeculum) u kojem djeluje Duh da bi “obnovio” sve stvari u Kristu. Postojanje i djelovanje laika i svjetovnih franjevaca smješta se unutar ovog konteksta “svijeta”.

Božji plan je preobraziti naš svijet kroz Duha Svetoga koji radi u nama i kroz nas. Nema takve stvari kao što je “loš” svijet, otkad je sam Bog “posjetio i otkupio svoje ljude” (Lk 1,68).

Pitanja za promišljanje i raspravu u bratstvu

1. Što znači “opsluživati Evandjelje na način sv. Franje”?
2. Na koje načine svjetovni franjevci žive istinski “pokornički život”?
3. Koje su dimenzije svjetovnog staleža za svjetovne franjevce?

II. DIO: DUHOVNI POGLED

Tema III: *Korizmeni poziv na obraćenje i pokornički identitet FSR-a*

fra Amando Trujillo Cano, TOR

Tko voli ići u pustinju? Obično odlazak na jedno takvo gotovo beživotno mjesto nije baš privlačno, pa ipak je iskustvo često spomenuto u Pismima i prožeto s mnogo teološke važnosti – kao što je bilo za Mojsija i Židove tijekom Izlaska, za proroke kao što su Ilija i Ezekiel, za Ivana Krstitelja i Isusa, i za mnoge druge velike prijatelje Božje. Slijedeći primjer i iskustvo ovih velikih ličnosti, koji su u pustinji imali veliki

duhovni rast, katolici i drugi kršćani zagrlili su četrdeset dana korizme kao osobni poziv da naprave vremena i mjesta za Božju riječ kako bi dublje odjeknula u njihovim srcima i umovima. Mi to činimo da mu se možemo vratiti u poniznosti i istinskoj ljubavi, koja može biti ostvarena ako otvorimo sami sebe milosti Duha Svetoga. Tako nam odlazak u “pustinju” obraćenja daje priliku da se iskreno suočimo s našim slabostima i nevjernostima Bogu i Božjem kraljevstvu i, što je još važnije, da obnovimo naš identitet Božjih ljudi kao što mi iznova obvezujemo sami sebe punije živjeti Evanđelje Isusa Krista.

Svjetovni franjevci, otkad su poznati iz najranijih početaka franjevačkog pokreta u 13. st. kao “braća i sestre pokornici”, nalaze osobitu vezu s pokorničkim razdobljem korizme. Ipak, ovaj pokornički identitet nadilazi jedno liturgijsko vrijeme, jer bi trebao biti ukorijenjen u samoj srži njihovih života i pozivati ih da cijelo svoje postojanje suobličje Kristu. *Pravilo FSR-a* kaže to ovako: “Kao ‘pokornička braća i sestre’, zbog svoga poziva, a pokretani snažnom silom Evanđelja, neka svoj način mišljenja i djelovanja usklađuju s Kristom po potpunoj i savršenoj unutrašnjoj promjeni koju samo Evanđelje naziva imenom ‘obraćenje’, a koje se - zbog ljudske slabosti - danomice mora ostvarivati. Na ovome putu obnove sakrament pomirenja povlašteni je znak Očeva milosrđa i izvor milosti.” (*Pravilo FSR-a* 7)

Članak 13. *Generalnih konstitucija FSR-a* može se čitati kao komentar ovog članka *Pravila*. On definira trajno obraćenje kao karakteristično za franjevački poziv i ukazuje na neke značajke kako ga njegovati pojedinačno i u bratstvu: “*slušanje i slavljenje Božje riječi, obnova (revizija) života, duhovne obnove [rekolekcije], pomoć duhovnoga savjetnika i pokornička slavlja*” (*GK FSR-a* 13,1). Ove varijacije značenja – koja sigurno nisu iscrpljena – odgovaraju raznolikosti područja našeg života koja trebaju biti utjelovljena u naše obraćenje. Na primjer, članak *GK FSR-a* 13,2 potvrđuje da naš doprinos obnovi Crkve zahtijeva osobnu i zajedničku obnovu i podsjeća nas da su djela ljubavi plodovi obraćenja. Konstitucije također predstavljaju važan kriterij za razlikovanje i djelovanje glede “pokorničkih vježbi kao što su post i nemrs” navodeći da bi one “*trebale biti upoznate, cijenjene i življene po općim crkvenim smjernicama.*” (*GK FSR-a* 13,3)

Zaključimo s nekoliko riječi – i izazovnim i realnim – iz kasnijih Opomena i Drugog pisma svim vjernicima: “*Ljubimo, dakle, Boga i klanjajmo mu se čistim srcem i čistim duhom... Osim toga moramo donositi plodove dostojne obraćenja (Lk 3,8). I ljubimo bližnje kao sami sebe (usp. Mt 22,39). Ako ih tko neće ljubiti kao sebe, neka im barem ne nanosi zla, nego neka im čini dobro.*” (2P 18.25-27)

Pitanja za promišljanje i raspravu u bratstvu

1. Kad se zalažemo u osobnoj i zajedničkoj obnovi, koja su raznolika područja našeg života koja bismo trebali uzeti u obzir?
2. Kako naše mjesno bratstvo razumije i provodi djela ljubavi?
3. Koja su sredstva koja su nam pomogla njegovati trajno obraćenje kao sv. Franjo?

III. DIO: SOCIJALNI NAUK CRKVE

I. cjelina: Poruka pape Benedikta XVI za Svjetski dan mira 2010.:

AKO ŽELIŠ NJEGOVALI MIR, ČUVAJ STVORENO

Ulomke i pitanja priredio fra Amando Trujillo Cano, TOR

3. dio (od 3)

11. ... Sve se više treba odgajati na izgradnju mira polazeći od širokogrudnih odluka na osobnoj, i obiteljskoj razini kao i na razini zajednice i države. (...) Uloga senzibiliziranja i formacije osobito pripada raznim subjektima civilnoga društva i nevladinim organizacijama (...) Osim toga, potrebno je podsjetiti na odgovornost medija na tom području, predlažući pozitivne modele na kojima se valja nadahnjivati. Zapravo, baviti se okolišem zahtijeva široki i globalni pogled na svijet; zajednički i odgovorni napor da se s logike usredotočene na sebični nacionalistički interes prijeđe na viđenje koje će uvijek obuhvaćati potrebe svih naroda. (...) U tako širokom kontekstu, više je nego poželjno da učinkoviti i međusobno suglasni budu naponi međunarodne zajednice usmjereni postizanju postupnoga razoružanja i svijeta lišenoga nuklearnih oružja...

12. *Crkva ima odgovornost za stvoreno* i osjeća da je mora iskazivati pa i u javnome prostoru kako bi štitila zemlju, vodu i zrak, darove Boga Stvoritelja za sve, a nadasve da bi zaštitila čovjeka od opasnosti samouništenja. Propadanje prirode zapravo je tijesno povezano s kulturom koja oblikuje ljudski suživot, zbog čega “poštivanje ‘humane ekologije’ u društvu ide u prilog i ekologiji okoliša”. Ne može se od mladih tražiti da poštuju okoliš, ako im se u obitelji i u društvu ne pomaže da poštuju sebe same: knjiga prirode je

jedinstvena, kako na području okoliša tako i na području osobne, obiteljske i društvene etike. Obveze prema okolišu proizlaze iz obveza prema osobi kao takvoj i u odnosu prema drugima...

13. Na kraju, ne treba zaboraviti vrlo značajnu činjenicu koja je izrazito indikativna, da brojni ljudi pronalaze spokoj i mir, da osjećaju kako su se obnovili i osnažili kada su u tijesnom dodiru s ljepotom i skladom prirode. Zato i postoji neka vrsta uzajamnosti: u brizi za stvoreno utvrđujemo da se Bog, preko stvorenoga, brine o nama. S druge strane, ispravno shvaćanje odnosa čovjeka s okolišem ne dovodi do apsolutiziranja prirode ni do toga da bi je se držalo važnijom od same osobe. (...) No, Crkva poziva da se to pitanje postavi na uravnoteženi način, u poštivanju “gramatike” što ju je Stvoritelj upisao u svoje djelo, povjeravajući čovjeku ulogu čuvara i odgovornoga upravitelja stvorenoga, ulogu koju zasigurno ne smije zloupotrijebiti, no od koje ne može niti odstupiti...

14. Traganje za mirom svih ljudi dobre volje bit će jamačno olakšano zajedničkim priznavanjem nerazdvojnoga odnosa koji postoji između Boga, ljudskih bića i svega stvorenoga. Prosvijećeni božanskom objavom i slijedeći predaju Crkve, kršćani daju svoj doprinos. Oni kozmos i njegova čudesa promatraju u svjetlu stvarateljskoga djela Oca i otkupiteljskoga djela Krista koji je svojom smrću i uskrsnućem s Bogom izmirio “sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima” (Kol 1,20). (...) Neka toga budu svjesni odgovorni za nacije i svi oni, na bilo kojoj razini, kojima je u srcu sudbina čovječanstva: zaštita stvorenoga i ostvarenje mira stvarnosti su koje su međusobno povezane iznutra! Zbog toga pozivam sve vjernike da uzdignu svoju žarku molitvu Bogu, svemogućem Stvoritelju i milosrdnome Ocu da u srcu svakoga muškarca i žene odjekne, bude prihvaćen i zaživi hitni poziv: *Ako želiš njegovati mir, čuvaj stvoreno.*

Pitanja za promišljanje i raspravu u bratstvu

1. Što misliš koja je posebna uloga svjetovnih franjevaca u odgoju za mir u kontekstu propadanja okoliša?
2. Kako mogu zavjetovani svjetovni franjevci sudjelovati u odgovornosti Crkve u zaštiti zemlje, vode i zraka kao darova Boga Stvoritelja namijenjenih svakome?
3. Kako možemo uključiti naše “obveze prema okolišu” u našu molitvu i liturgiju?